

NS-wandeling Paterswoldsemeer Groningen

Haren – Groningen 13,5 + 4 km

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. De NS-wandelingen volgen meestal een deel van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW), Streekpad of wandelnetwerk.

NS-wandeling Paterswoldsemeer Groningen volgt een deel van het Pieterpad (LAW 9 Pieterburen-St. Pietersberg bij Maastricht, 492 km). De wandeling begint bij station Haren en eindigt na 13,5 km (zonder stadswandeling) of na 17,5 km (met stadswandeling) op station Groningen. Honden zijn toegestaan.

Heen- en terugreis

Haren en Groningen zijn goed per trein bereikbaar vanuit Zwolle en Leeuwarden. Er rijden ieder uur meerdere treinen. Voor actuele vertrektijden zie www.ns.nl/reisplanner.

Horeca

Let op: zie de betreffende sites voor de openingstijden!
In het centrum van Groningen en Haren zijn diverse horecagelegenheden. Op de route kom je langs de volgende horeca:

- Na 2,5 km: Paviljoen Sassenhein, Lutborgsweg 53, Haren, www.paviljoensassenhein.nl.
- Na 9 km: Meerwold Eten & Drinken, Laan Corpus den Hoorn 300, Groningen, www.meerwold.nl.

Markering van de route

Voor elk tekstblok staat aangegeven welke markering je volgt. Je volgt grotendeels de wit-rode markering van het Pieterpad, de nummers van het Wandelnetwerk Groningen en de wit-rode markering met NS logo. De markering wordt onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet, het Pieterpad en Wandelnetwerk Groningen.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door ruim 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? www.wandelnet.nl.

Meldpunt Routes

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons: www.meldpuntroutes.nl

Routebeschrijving

Tip: je kunt de route ook met je smartphone volgen. Download de app van Wandelnet in Google Play of de App Store. Zoek op routenaam en download thuis (wifi) de route. Zorg dat je telefoon is opgeladen en dat je locatiegegevens aanstaan.

Bij het station heb je de keuze uit het volgen van de hoofdroute (om Haren heen) of een 2 km kortere, mooie route door het centrum van Haren (zie onderbroken lijn op kaart). De kortere route is niet gemarkeerd, maar wel beschreven:

Kortere route

- Verlaat het station, steek het Stationsplein over en ga rechtdoor, Nieuwe Stationsweg. Aan het eind van de weg oversteken en rechtsaf, Stationsweg. Aan het eind van deze weg weer rechtsaf, Jachtlaan. Op kruising met Kromme Elleboog en Kerklaan linksaf, Molenweg. Via rotonde de Rijksstraatweg oversteken, je komt op de Vondellaan. Na circa 800 m passeer je Woonzorg-centrum De Zonnehof. Vervolg de Vondellaan aan de rechterkant over het fiets-/voetpad, dat even later via een tunnel onder de snelweg doorgaat. Rechts aanhouden. Bij het Noord-Willemskanaal linksaf tot aan de brug. Brug oversteken en direct rechtsaf, Nieuwe Hoornsedijk. Hier kom je weer op de route, lees verder bij * (pag. 2, boven infoblok 2 Poldermolen De Helper).

Hoofdroute

- Verlaat station Haren via het Stationsplein en ga direct linksaf richting P+R. Aan het einde, bij spoorwegovergang, rechtsaf (Oude Middelhorst). Aan het einde rechtsaf, Middelhorsterweg en direct linksaf, Lokveenweg. Op kruising na de kerk en de P. Wierengaweg rechtdoor tussen twee grasvelden door, het eerste pad linksaf en volg een geasfalteerd/grindvoetpad tussen de huizen door.

1. Burgemeester Boeremapark

Het Burgemeester Boeremapark is een monumentaal park in Haren, de 'groene parel van het Noorden'. Het park is in 1935 en '36 aangelegd in het kader van de werkverschaffing. De Stichting Burgemeester Boeremapark werd eind 2010 opgericht door een groep omwonenden die zich de verwildering en verloedering van het park aantrokken.

 Op een kruising van voetpaden rechtdoor. Aan het einde bij een bankje rechtsaf. Je loopt tussen een vijver (aan de linkerhand) en een hertenkamp (aan de rechterhand). Twee paden naar rechts negeren. Op een kruising rechtdoor en na circa 80 m voor een zwerfkei rechtsaf. De volgende kruising (Onnerweg) oversteken en rechtdoor een tegelpaadje in. Na huisnr. 10 rechts aanhouden, een voetpad. Aan het einde oversteken en linksaf, het rechter voetpad langs de Nieuwlandsweg circa 700 m volgen.

 Aan het eind rechtsaf, via de parallelweg (Scharlakenlaan). Parallelweg rechtdoor blijven volgen. Aan het eind van de weg een drukke verkeersweg oversteken.

 Ga linksaf en ga direct rechtsaf de Holsteinslaan in. Deze aflopen en aan het eind bij P-22264/001 rechtsaf (Lutsborgsweg).

 Je volgt hier de wit-rode markering van het Pieterpad. Na huisnr. 23 linksaf, een asfaltpad op (wkp81). Dit slingerende pad langs de rand van Haren volgen tot het einde. Ga linksaf, Moarweg. Volg bij wkp82 dit pad naar rechts langs een brede sloot. Aan het einde bij wkp37 linksaf over het fietspad.

 Bij de rotonde via het fietspad rechtdoor (Vondellaan) oversteken en onder het viaduct door. Bij de volgende rotonde twee keer een weg oversteken tot aan een fietspad voor het water. Rechtsaf, fietspad volgen tot de Meerwegbrug. Via deze brug het Noord-Willemskanaal oversteken.

 *) Ga direct bij het kanaal bij P-21781 (wkp36) rechtsaf langs het water, Nieuwe Hoornsedijk, overgaand in Hoornsedijk.

 Circa 100 m na huisnr. 14 linksaf, Molenpad. Volg hier de NS-markering.
Je kunt er ook voor kiezen het Pieterpad over de Hoornsedijk te blijven volgen, dat is ca. 750 m korter. Je passeert poldermolen De Helper.

2. Poldermolen De Helper

De Helper werd in 1863 ten zuiden van de stad Groningen gebouwd voor de bemaling van de gelijknamige polder met behulp van een vijzel. Vanaf de jaren 60 van de vorige eeuw werd de molen niet meer gebruikt en raakte in verval. Vanwege uitbreiding

van de stad Groningen en de aanleg van de A28 werd de molen in 1969 afgebroken en twee jaar later op zijn huidige plek weer opgebouwd. De molen is op vrijwillige basis in bedrijf en doorgaans op zaterdag te bezoeken.

3. Paterswoldsemeer en Hoornsemeer

Het Paterswoldsemeer, onderdeel van het Drents-Gronings merengebied, is geliefd bij watersporters. In 1982 is een verbinding met het noordelijker gelegen Hoornsemeer gemaakt. Aan de oostzijde is het Paterswoldsemeer via schutsluis de Nijveensterkolk verbonden met het Hoornsediep, een restant van de Drentsche Aa, en daarmee met het Noord-Willemskanaal. Het Paterswoldsemeer is in de 16de en 17de eeuw ontstaan door afgraving van het veen. In het begin van de 20ste eeuw werd het gebied ontdekt door welgestelde recreanten. In de Tweede Wereldoorlog maakten veel onderduikers gebruik van de primitieve faciliteiten, aangelegd door de volkstuinders, om aan vervolging door de Duitsers te ontkomen.

 Aan het eind van het pad linksaf. Je bent nu weer op de Hoornsedijk. Je passeert een sluisje en gaat na huisnr. 6 linksaf (Hoornsepad).

 Volg het smalle wandelpad naast het fietspad (NS-markering). Volg het pad langs het water gedurende circa 1,4 km, tot aan een bruggetje. Steek de brug over en ga na het volgende bruggetje rechtdoor. Na nog een bruggetje bij wkp32 rechtsaf. Aan het einde linksaf (Hoornsedijk). *Je bent nu weer op het wit-rood gemarkeerde Pieterpad.*

 Bij Y-9612/20 en wkp31 de weg oversteken en rechtdoor over het fietspad. Bij de volgende brug (Van Iddekingebrug) de weg oversteken en rechtdoor over het voetpad (naast fietspad, richting Centrum). Aan het eind rechtsaf, onder de brug door. Verder rechtdoor langs het water lopen (Hoornsediep). Na huisnr. 71 rechtsaf de brug over en onder de weg door. Direct daarna linksaf via beide zebrapaden de oprit van het (Emma) viaduct op. De route vervolgen tot aan de verkeerslichten.

Je hebt nu de keuze de route bij het station af te breken of de route te vervolgen en de stadswandeling te lopen.

Route afbreken:

- Bij de verkeerslichten rechtsaf (Stationsweg) en na ca. 200 meter rechtsaf, kom je bij station Groningen uit.

4. Station Groningen

In 1896 kwam het nieuwe hoofdstation van Groningen gereed. Hiermee ontwierp Isaac Gosschalk een prachtige toegangspoort tot de stad. Het is een combinatie van verschillende neostijlen, terwijl in de grote stationshal de aanzet tot Jugendstil zichtbaar is. Dat blijkt uit drie tegeltableaus, ontworpen door F.H. Bach uit Groningen. Het plafond in de hal is van een soort papier-maché, geperst en beschilderd. Voor de hoofdingang staat het beeld van 'Het Peerd van Ome Loeks', het symbool van Groningen.

Het station is grotendeels verbouwd, naar verwachting zullen de werkzaamheden in 2026 worden afgerond.

Route vervolgen:

Stadswandeling Groningen-stad (4,0 km):

- Bij de verkeerslichten de weg oversteken en daarna de Emmabrug over.
- Iets verderop de rotonde (Emmaplein) recht oversteken. Verder lopen tot aan het Gedempte Zuiderdiep, daarna linksaf. De eerste straat rechtsaf, Munnekeholm. De A-kerk aan uw rechterhand passeren.
- Eind van de weg linksaf, Brugstaat. Vanaf hier volg je de wit/rode markering van het Pieterpad. Voor de brug (A-brug) rechtsaf, Hoge der A.

5. Hoge en Lage der A

Je loopt over de Hoge der A en kijkt uit op een van de mooiste stadsgezichten van Groningen, de Lage der A. Dit was de oudste haven van de stad. Hier hadden de Friese bewoners hun scheepjes liggen, vlak voordat van rechts de Hunze erbij kwam. Vanaf hier stroomde het water onder de naam Reitdiep verder naar zee. Zo'n 1000 jaar geleden was de zee nog vlakbij, maar door het inpolderen tussen 1100 en 1600 kwam de kust steeds verder weg te liggen (wel 25 km!).

- Deze weg met het water links blijven volgen en eerste brug (Visserbrug) over gaan. Je vervolgt het water nu aan je rechterhand (Lage der A). Op de kruising met de Westersingel rechtsaf de Plantsoenbrug over en rechtdoor het park inlopen via de Leliesingel.

6. Noorderplantsoen

Toen eind 19de eeuw de stadswallen werden gesloopt, legden de Groningers een park in de stad aan: het Noorderplantsoen. De aanleg is in Engelse landschapsstijl, de grachten werden omgetoverd tot vijvers. In 1880 werd het park geopend. Op zonnige dagen strijken er veel studenten neer om er te genieten van de zon. Ook het internationale theaterfestival Noorderzon trekt jaarlijks (augustus) veel publiek.

- Op de kruising (met de Kerklaan) rechtdoor, Kruissingel. Na circa 50 m voor de vijver links aanhouden. Na de vijver bij restaurant Zondag links het onverharde pad ingaan (je loopt over het terras van het restaurant), het restaurant passeer je aan je rechterhand. Dit pad (langs een muziekkoepeel) uitlopen tot aan de asfaltweg. Hier rechtsaf, Moesstraat. (Je verlaat het wit-rood gemarkeerde Pieterpad (dat naar links gaat).
- Op de tweede kruising linksaf, Noorderbinnensingel, Einde straat rechtsaf, Nieuwe Ebbingestraat. Na huisnr. 62 rechtsaf, Noorderkerkstraat. Je komt uit op het Nieuwe Kerkhof en gaat via het klinkerpad richting de kerk. Loop links om de kerk en verlaat het terrein via het tweede klinkerpad links. Aan het einde, linksaf, Nieuwe Boteringestraat. Op de kruising linksaf, Ossenmarkt, loopt over in Marktstraat.
- Na huisnr. 2 rechtsaf (Nieuwe Ebbingestraat). Ga de brug over en volg de Oude Ebbingestraat. Eerste straat linksaf, Hofstraat. Einde weg linksaf, Kattenhage (aan overzijde lopen). Na circa 10 m rechtsaf, door een klein poortje, naar de Prinsentuin. Hier kun je kiezen uit verschillende paden. De uitgang is aan de Turfsingel via de bruine toegangspoort met de zonnwijzer erboven. Na de uitgang rechtsaf (Turfsingel). Eerste weg rechtsaf, Turfstraat. Loop door de Gardepoort en ga direct linksaf, Martinikerkhof. Passeer het Provinciehuis en daar tegenover de Martinikerk.

7. Martinitoren

De oudste kerk van de stad is de Martinikerk. Het eerste houten kerkje dateert ongeveer uit het jaar 800. Stapje voor stapje verrezen kerk en toren. Maar het duurde nog tot eind 15de eeuw voordat de bouw gereed was. De toren (ook wel 'Olle Grieze' genoemd) is bijna 97 meter hoog en behoort tot de top zes van

hoogste kerktorens van Nederland. Bij Visit Groningen op de Nieuwe Markt (in het Forum) kun je het hele jaar door kaartjes kopen waarmee de toren kan worden beklommen. 's Zomers is de kerk elke dag geopend; let vooral op het enorme Schnitger barokorgel (3500 pijpen!).

Je komt uit op de Sint Jansstraat waar je rechtsaf gaat en direct (na circa 10 m) de eerste weg linksaf, Popkenstraat. Deze uitlopen tot aan een trapje met drie treden. Links zie je het Forum.

8. Forum Groningen

In het hart van Groningen staat sinds 29 november 2019 het Forum, een algemene ontmoetingsplek voor bewoners en bezoekers van de stad Groningen. Het werd lokaal al snel “de huiskamer” van Groningen genoemd. Het Forum heeft een aantal voorzieningen, zoals een bibliotheek, filmtheater, debatcentrum, museum, expositieruimtes, een aantal horeca- en educatievoorzieningen en Visit Groningen. Een systeem van roltrappen in het centrale atrium verbindt de diverse verdiepingen van het gebouw.

Na het trapje steek je schuin rechts het plein over, langs de fonteintjes en komt uit op de Grote Markt. Deze schuin rechts oversteken en na het stadshuis links aanhouden naar het Waagplein. Je passeert het restaurant De Waag aan de linkerhand en aan het einde rechtsaf de Guldenstraat in, die na de eerste kruising over gaat in de Oude Boteringstraat. Tweede weg linksaf, Broerstraat.

9. Universiteit en Academiegebouw

In 1614 werd de Groningse Universiteit opgericht, oorspronkelijk in een oud klooster in deze straat. Maar na een brand bouwde men vanaf 1906 een nieuwe universiteit in neorenaissancestijl, de stijl die men bij nieuwbouw in 1614 waarschijnlijk gebruikt zou hebben. Tegenwoordig telt Groningen ruim 50.000 studenten die verbonden zijn aan het Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs. De universiteit heeft zo'n 150 gebouwen die verspreid liggen door de hele stad. Dankzij het grote aantal studenten is Groningen een heel jonge stad.

Einde weg linksaf (Oude Kijk in Het Jatstraat). Deze gaat over in de Stoeldraaierstraat. Je blijft rechtdoor lopen, de kruising over (Vismarkt en Akerkhof) en passeert de Korenbeurs.

10. Korenbeurs

Dit neoclassicistische beursgebouw uit 1864 is een ontwerp van stadsarchitect J.G. van Beusekom. Het bijzondere van dit gebouw is de gietijzeren dakconstructie, de eerste in zijn soort in Nederland. Die constructie zorgde voor een goede lichtinval, hetgeen belangrijk was om de te kopen partijen graan goed te kunnen beoordelen. Na de oorlog werd de Beursfunctie naar Rotterdam verplaatst. Loop gerust even naar binnen om een kijkje te nemen.

Na de Korenbeurs ga je rechtdoor de Folkingerstraat in. *Vanaf hier volg je de wit-rode markering van het Pieterpad.*

11. Groninger Museum

Het Groninger Museum is een van de meest eigenzinnige kunstinstituten van Nederland, beroemd om zijn uitgesproken postmodernistische architectuur en gedurfde tentoonstellingsbeleid.

Het gebouw geopend in 1994, fungeert als kleurrijk “eiland” in de stadsgrachten en is ontworpen als een totaal kunstwerk.

Aan het einde van deze straat het Gedempt Zuiderdiep oversteken, Ubbo Emmiusstraat. Aan het einde van deze straat, de Ubbo Emmiusingel oversteken en voor je ligt het Groninger Museum. Deze passeer je aan de linkerhand (water/brug over). Iets verderop passeer je de Werkmanbrug (met blauwe boog). Bij de verkeerslichten oversteken en aan de overzijde is het NS station Groningen.

Deel je ervaringen

en schrijf een review:

www.wandelnet.nl/wandelroute/1956/Paterswoldsemeer-Groningen/review

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.

Rev: 17/02/26